

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آیلر (۳۵) غروشدور .

ممالك احصیه ده سنه لکی (۶۷)، الق
آیلر (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

مملکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله بن یازیلر احاده
اولونماز .

اخطارات

رساله خردن آلمدیغ کوستر ملک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر خزنه طرفندن
اقتباس اولونه بیلمیر .

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقو ناقلی
اولمسی و آبونه صره نومروس محترمی
بولونمسی لازمه در .

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لریشک در انسرجه ده یازلمسی دجا
اولنور .

پاره کوئدرلدیکی، ان نه یه د ژ اولدیغنک
واضعا بیلدیلمسی دجا اولنور .

۱۳۳۰

نَفِیْدٌ وَفَیْرٌ

حیات حضرت محمد صالم

عنوانی اثر مضمون

— ۱ —

بوناام ایله انتشاره باشلامش اولان اثری، بنده آلیوردم. لکن :
— ان شاءالله ختامیذیر اولورده هپسینی بردن اوقورم. دییه
شیمدیک مطالعهمسنه لزوم کورمیوردم. فقط عبد عاجزه حسن ظن
بسلهین بعض ذواتک، بواثر حقنده مطالعات کترانه می صورمسی،
سبیل الرشاد قارئلرنجهده اداره خانه دن استیضاحات وقوع بولماسی اوزه.
رینه کتابک بیتهمسنی بکله مده دن چیقان فورمالری اوقومایه ومندرجاتندن
بکا غریب کورونلری اشارت ایدهرک اونلره دائر بیلدیکم قدر سوز
سویله مویه مجبور اولدم.

افادتمک بطلانیله معلومات مندرجه نک صحتنه دائر مؤلف محترمی
طرفندن یازی یازیلق ایسته نیلیدیکی تقدیرده او یازیلر، سبیل الرشاد
درج ایدیلهرک بوخصوصده کرک بنم، کرک بنم کبی بلله مش اولانلرک
فکری تصحیح قیلنمش وئشرایدیلمکده بولونان کتابکده قدر و مزیتی
آرتیریلش اوله جقدر.

بشرط آنکه : مراجعت ایدیلهرک مأخذ معتبره نک جلد و صحیفه
نومرولری ده لطفاً اشارت بو یورولسون. برده حیات پیغمبریدن
باحث بر کتابک تکمیلی فکریله واقع اولاجق بیاناتم، خلوص نیتمه
باغیشلا نیلسین.

موضوع بحث اولان اثرک اون یدنجی و (تمهیدات ابتدائیه)
فصلنک برنجی صحیفه سنده (هریستان) کله سنه متعلق شویله بر
حاشیه وار :

«عربا کله سی السنه سامیه ده جول، بادیه معناسنی افاده ایدر. عبرانیلردن
اول بابیلرله آثوریلر بوقطعه یه (عربا) اسمنی ویرمشلردی. عبرانیلرده
ایلك دفعه بوقطعه یی (عربیم) تسمیه ایدن، توراده اسمی مذکور،
ایسائی در.»

عربستان که، جزیره العربدر، قاموس فیروز آبادی ترجمه سنده شو
صورتله تعریف اولونویور :

«جزیره العرب : بحر هند ایله بحر شام و بر طرفدن نهر دجله و فرات
احاطه ایدن اولکدر، یاخود طولاً عدن ایندن اطراف شامه قدر و عرضاً
جده دن معموره عراقه قدر محدود اولان ارضدن عبارتدر. مترجم دیرکه :
تحدیدین، متحددر و کتب جغرافیه شرقاً بحر هرمزکه اوتھسی بحر هنددر
وجنوباً بحر هند و غرباً بحر قزقم ایله محاط اولان ارضدرکه جزیره شکنده در.
جمله سکانی عرب اولقله انلره مضاف اولشدر»

عربجه، که السنه سامیه دندر، کلماتنک اکثرینی محیط اولان قاموس ده
(عربا) لفظی ده بروجیه آتی ایضاح ایدیلپور :

«العاربة والعرباء» جراء وزنده و (العربة) فرج، وزنده عرب لفظندن
مأخوذدر. تأکید ایچونددر. خلوص و صراحت و حقیقت معناسنی مفیدلردر :
یقال : عرب عاربة و عرباء و عربیة ای صرحاء، جمع صریح و هو الخالص

ایدیورسکز ! او حالده سزه نه اولیورکه : نباتات، حیوانات کبی بعض
موادک حیاتنده توقف ایدیورسکز؛ بونلرک حیاتنک مبدئی، حقیقتنی
بیلیمورز دیورسکز؟ بورایه کلنجه نه دن طور یورسکزده «جمع ذرات
کندی ذاتندن صدور ایدن شی، بتون حیات کندی حیاتندن صدور
ایدن حی القیوم دن عبارتدر» دیه میورسکز !

شاب : — هیچ شک وشبهه یوقکه : قدیم اولان واجب الوجود،
قیوم اولدینی کبی «حی» در. قیومیتنک معناسی، جناب حق بنفسه
قائمدر. مکونات ایسه جناب حق ایله قائمدر، دیمک اولنجه حی
اولمسی ده بویله در. اوت، جناب حق بذاته «حی» در. بوندن
بشقه اولان حیاتلر آنک ایله حی درلر؛ یعنی دیکرلرینک حیاتی
آندن استمداد ایدرلر. چونکه نباتاتده، حیواناتده بولسان حیات
سائرهنک هپسینی ده حادثدر؛ حادثک وجودی ایسه بذاته اولیوب
غیریسی طرفندن در. بنابرین حیات امر وجودی در؛ بلکه وجودک
مراتب اعلاسی در. بویله ایسه هانکی عاقل قائل اولورکه : بتون
اشیا، ذات ازلیه دن بلا حیاة صادر اولدی ده بالآخره او اشیان
بعضیسی کندی نفسی ایچون حیات احداث ایتدی؟ بونی دوشونمک
او قدر حماقت، خفتدرکه هیچ بر عاقلک خاطرینه بیله کلز. نه حاجت
انسان کره ارض اوزرنده حیاتکک یوکسک طبقه لرینه ایرمش برعضودر؛
چونکه حیات انسانیهنک — کلیاتی بیلیمک، اراده، تدبیر، نظام کبی —
بر چوق اثرلری وارددر. بویله اولدینی حالده انسان کرک کندی نفسنه
کرک بشقه سنه اعطای حیات ایتمکدن ینه عاجزدر. بوبابده حیات
انسانیهنک عجزی ظاهر اولنجه حیات سائرهنک عجزه احق اولاجنی
اولی بالطریق در. بناء علیه مواد نباتیه و حیوانیه ده اولان حیاتکده؛
ماهیتنی ا کلایه مدیغمز بر حیاتندن ظهور ایتدیکی شبهه سزدر.

تلید : — علم، اراده، تدبیر، نظام کندی اثری اولان حیات؛
مراتب حیاتکک یوکسکی اولوب بوده حیات انسانیهنک عبارت اولنجه
بوندن حیات انسانیهنک حیات الله مشابهتی لازمکلمزمی؟ چونکه بو
خصائص جناب حقک حیاتی ایچونده ثابت در.

شیخ : — او علم، ابی بلله که : اللهک ذاتی هیچ بر ذاته بکره مز.
بو بویله اولدینی کبی صفاتی ده هیچ بر صفاته بکره مز. سنک خاطریکه
کلن شیلر آنحق اثر حیاته دائردر؛ چونکه حیاتنک حقیقتی مجهولدر.
ایکی حیات اره سنده کی فرقه ابی دقت ایت ! اللهک حیاتی، حیات
ذاتیهنک؛ کندی ذاتندن در. انسانک حیاتی ایسه جناب اللهدن در. اللهک
حیاتی، ازلی در؛ انسانک کی حادثدر، صوکره دن کلش در. اللهک حیاتی
کندندن مفارقت ایتز؛ انسانک حیاتی موت ایله آیریلوب کیدر. اللهک
حیاتی هر دیری اولان شینه حیات افاضه ایدر؛ انسانک حیاتی ایسه بالکمز
کندینه مخصوص در. علم، تدبیر، اراده، نظام ده بویله در. بونلرک
هپسینی ده انسانلرده ناقص اولارق موجوددر. حال بوکه جناب حق، نقائصدن
منزه در؛ ذاتنده صفاتنده اولان کمال مطلق آنحق کندینه انتها ایدر.

مترجمی

آفسکیلی احمد محمدی

(عرب) کله‌سی ایچین ده شو معلومات ویریلیور :

(العرب) عینک ضمی ورائک سکونیه و (العرب) فتحینله عجمک خلاقی اولان طائفه انسانیدر . بوراده عجمدن مراد ، ماعدای عربدرکه ترک و فرس و روم و هند و سائر طوائفدر و عرب کله‌سی مؤنشد ، طائفه تأویلله ، يقال العرب العاربة والعرب العرباء و عرب ، سکان امصار ، یعنی بلده‌لرده ساکن اولانلرینه مخصوصدر . علی قول بلدی و بدوییه شاملدر و اعراب که همزه‌نک فتحیه جمع صورتنده ، یاخود فی الاصل جمعدر ، بادیه نشین اولانلرینه اطلاق اولونور که بدوی تعبیر اولونور . بونک مفردی یوقدر ، (اعراب) (اوزره) جمعنور . مؤلفک بصائرده بیاننه کوره اعرابه نسبتنده (اعرابی) دینور . زیرا اعراب کله‌سنک مفردی یوقدر ، یعنی عرب لفظندن جمع دکندر . عرب اسم جنسدر . لکن راغبک بیاننه کوره اعراب ، فی الاصل عربک جمی اولوب بعده بدوی صنفنه اسم اولشد . نسبتی انصاری کی اولور . ومصباحک بیاننه کوره عرب ، اعراب اوزره جمعنور : زمن وأزمن کی و عرب اوزره جمعنور : اسد واسد کی »

دیمک که (عربا) کله‌سندده او یله چول ، بادیه معناسی اولمایوب (خالص) مفهومندده ایمش که (عرب) لفظنه وصف اولارق قوللا . نیلیر و - قاموس شارحنک شهادتیه - (عرب بن قحطان لسانی اوزره تکلم ایدنلر) مألئی افاده ایتک اوزره (عرب عرباء) ده نیلیرمش . ینه قاموسده بر (عربه) کله‌سی وار که شرحنده شو سطرلر یازیلش :

« (العرب) فتحاتله شول ایرماغه دینور که جریانی تند و شدید اوله نهرزاب کی و عربیه ، نفس وذات معناسنده . تقول : طابت به عربتی ای نفسی . و عربیه (.) ، مدینه منوره قربنده بر ناحیه آیدر . و عربیه ، اصل باحه العرب (:) اسمیدر که باحه دار ابی الفصاحه اسماعیل علیه السلامدر . قریش قبیله‌لری آنده اقامت ایتله‌لرله طائفه عرب آکا نسبت اولوندیلر . مؤلفک مقتضای سیاق کلامی عربیه‌دن مراد ، ساحه مکه مکرمه‌درکه ارض حرام لازم الاحترامدر . لکن شارحک عبادن نقلنه کوره عربیه ، ارض تهامه‌نک اسمیدر که ابتدا اسماعیل علیه السلام نازل اولوب و اولادی اوراده نشأت ایلدیلر . بعده جرهم و عمالیک دخی ساکن اولدیلر . متکثر اولدیلر ارض مرقومه‌یه کنجیده اولیوب سا- ثرلری اطرافه منتشر وهان قبیله قریش اوراده متمکن اولدیلر .

خلاصه‌سی بودر که : چون حلیله حضرت ابراهیم ، یعنی ساره جنابلرینک غیرتنه مبنی با امر آلهی حضرت ابراهیم ، هاجر ایله فرزند سعادت پرورلری اولان حضرت اسماعیل آلوب ارض مکّه‌یه کتوردی . ارض مکّه اول هنکامده بالجه میشه زار اولوب و موضع بیت شریف بر قیزل تیه ایدی . اسماعیل ایله هاجری اورایه انزال ایدوب آنلره آغاچدن بر سایبان ترتیب ایله دکن صکره عودت بیوردیلر . بعده جبریل امین نازل اولوب جناحنی حزب ایله دکنده چشمه زمزم نبوع ایله دی . برمدت مادر و فرزند آنده اقامت ایدوب ناکاه جرهم قبیله‌سندن اورایه بر طائفه سرور و بالاستیدان ارض مرقومه‌یه ممکن اولدیلر . حضرت اسماعیل آنلردن تزوج ایدوب لسانلری عربی اولمغه آنلرک لسانلرنجه تکلم ایله دیلر و حضرت ابراهیمک لسانی عبرانی ایدی . من بعد اولاد اسماعیل ، عربی اولدیلر و وجه مذکور اوزره جرهم و قحطان مقدما (عربه) علی قول (عربات) نام محله ساکن اولمیرله آکا نسبتله عربی اطلاق اولندیلر و عند- البعض سبب تسمیه السنه سائریه نسبتله ایضاح و بیان و فصاحتی مشتمل اولسیدر و بر موجب حدیث شریف بش نفر پیغمبر ذیشان جنس عربدن نشأت ایلدیلر . حضرت محمد و اسماعیل و شعیب و صالح و هود علیهم الصلوٰه والسلامدر . اثنی . و شاعر اشبو : «وعربۃ ارض ما یحل حرامها من الناس الا للوذی الحلال» بیتنده (.) بو ناحیه ، معجم البلدانده (عرب) شکندده مضبوط اولوب عبدالملک بن دوان طرفندن شاعر (کثیر) . اقطاع ایدیلدیکی محرردر .

(:) باحه : ساحه معناسنده .

ضرورت وزن ایچون عربیه لفظنک راسنی اسکان ایله مشدر . یعنی : ارض عربیه ، بر زمین کزیندر که حرمتی برکسه تحلیل ایله مر . مکر اول اصیل و نجیب و نبیل و فطن و ادیب اولان ذات شریف تحلیل ایدر که مراد حضرت پیغمبر عالی کهردر . علیه الصلوٰه والسلام . زیرا فتح مکّه کونی با امر آلهی نهاردن بر ساعت مقداری تحلیل ایلکله قریش ایله محاربه اولوب بعده حرمت سابقه‌سی الی یوم اقیام ابقا اولندی . پس عربیه‌دن مراد : حرم محترم اولور . »

بو شرح مفصلدن آکلاشیلور که اولاً ساحه مکّه (عربه) تعبیر اولونورمش . بعده بواسم ، حدود حرم داخلنه ، حتی بوتون ارض تهامه‌یه تعمیم ایدیلش ، ساکننده - موقعلری اعتباریه - (عربی) ده نیلیرمش . صوکراده (عربه) لفظی ، کلدانیلر ، آثوریلر ، سریانیلر ، فنیکیلیر ، عبرانیلر مثالی دیگر ام سامیه‌نک لسانلرینه‌ده انتقال ایله یه . رک (عربا) و (عربیم) کی تلفظ ایدیلره باشلامش ، دها صوکراده (آرابی) شکل افرنجیسنی آلوب بوتون جزیره العرب قطعه‌سنک عنوانی اولمش .

(یاقوت حموی) نک (معجم البلدان) نده ده (عربه) کله‌سی حقنده اوزون بر بحث یوروتولمش و خلاصه الخلاصه اولارق بوتون بلاد (عربه) تعبیر ایدیلدیکی و (عربات) هیئتنده جمعه‌نیریلوب نسبتنده (عربی) ده نیلیدیکی سوبله نیلمشدر .

(حیات حضرت محمد) ک ۱۹ نجی صحیفه‌سندده و «اسلامیتک ظهورندن اول عربلر» عنوانی بحثده شوسطر وار :

« جزیره العربک اسک قوملری سامدن دردننجی بطنده ظهور ایدن قحطان بن حبرک نسلری »

بنم کوردیکم تاریخ کتابلرنده (قحطان بن حبر) نامنده بر اسم محرر بولوندیغنی تخطر ایدمه‌میورم . واقعا یمنده تشکیل حکومت ایله مش (قحطان) اسملی بر ذات بیلورم . فقط اونک نسبی صحائف توارینخده (قحطان بن عابر بن شالح بن ارفخشذ بن سام بن نوح علیه السلام) اولمق اوزره مسطور ، حتی توراتده (یقطن) عنوانیه مرقوم اولدیغنی مذکوردر . اثبات مدعا ضمننده از جمله (تاریخ ابی الفدا) نک عبارة آتیه‌سنی کوسته‌ره بیلیرم :

« ان بعد تبلیل الالسنه و تفرق بنی نوح أول من نزل الین قحطان بن عابر بن شالح المقدم الذکر و قحطان المذكور اول من ملک أرض الین و لبس التاج » جلد ۱ صحیفه ۶۶ . مألئ :

تبلیل السنه وقوعیه اولاد نوحک داغیلدیغنی صیراده یمنه ایلک کیدن قحطان بن عابر اولمش و اوراده تسلطن ایدره رک تاج کیمشدی . بونک باباسی بولونان (عابر) ک (هود علیه السلام) اولاجتنه دأرده ینه تاریخ ابی الفداده « اما هود فقد قیل انه عابر ابن شالح المذكور . » جلد ۱ صحیفه ۱۲ » عباره سیله بروایت واردر .

شوالده مؤلف محترمک بحث ایتدیکی (قحطان) حبر ملوککنک جسد اعلاسی اولان قحطان ایسه (ابن حبر) دکل ، ابن عابردر . احتمال که (ع) حرفی تلفظ ایدمه‌مین بر فرنک محرری او حرفی (ح) یه تبدیل ایله مشدر .

أبي الفدا) کی محقق بر مورخدن هانکیسنه اعتاده ایدلم. برینک : عرب مورخلری، بویه دیوردیدیکنی، دیکری: ینه عرب مورخلری، شویله دیور دیبه بام باشقه بر صورتده روایت ایدیور. سوکرا محرر محترمک « بونلر تاریخک ضبط ایدمه مدیکی زمانلردن بری مکّه مکرمه جوارنده ساکن اولمشلردر » دیمه سنده کی ابهام طولایسیله (بونلر) دن مقصد نه اولدینی وطبقات عربدن هانکیسی بولوندینی آکلاشیلامیور. عرب باندنک مکّه جوارینه کله دیکی معلوم اولقله بونلر، هر حالده (عرب) ایله (مستعربه) عربلری اولاجق. او حالده ایسه «تاریخک ضبط ایدمه مدیکی زمانلردن بری» قیدی معناسز قالیور. چونکه : عرب عاربده دن مکّه ایله دفعه کن ذات، قحطان بن عاربک اوغلی (جرهم) ایدی که هجرتدن تقریباً (۳۱۰۷) سنه مقدم بلده مکرمه ساحه سنه ورود ایله مش و (جرهم ثانیه) عنوانیله حکومت، یاخود ریاست ایدن شوزاتلر کلوب کچمشدر :

جرهم، عبد یالیل بن جرهم، جرشم بن عبد یالیل، عبدالممدان بن جرشم، ثقیله بن عبدالممدان، عبدالمسیح بن ثقیله، مضاض بن عبدالمسیح، عمرو بن مضاض، حارث بن مضاض، عمرو بن حارث، بشر بن حارث، مضاض بن عمرو.

ایته حضرت اسماعیل، بو مضاض بن عمروک کریمه سیله ازدواج ایدهرک حصوله کن اولادوا حفادندن عرب مستعربه ظهور ایله مشدر. طبیعی شومعلوماتده تاریخلرک ضبط ایله دکلی روایات ووقایع جمله سندن استنباط اولومشدر. طاهر المولوی

انجیل و صلیب

قتولیک راهب سابق و موحدیندن عبدالاحد داود افندینک تألیفی اولان «انجیل و صلیب» نامنده کی اثر فورمه فورمه اوله رق انتشار ایدیور. شیمدییه قدر مطالعه ایتدیکنز فورمه لک محتویاتنه وانتشار ایدهرک اولان فورمه لک فهرستلرینه باقیله جق اولور ایسه، اثرده غایت جدی وهرکسک بولوبده مطالعه ایدمه یه جکی مسائلک موضوع بحث ایدیلدیکی آکلاشیلیور. موضوع بحث ایدیلن هر مسئله خرسیتیانلغه دأر تحصیل عالی کورمش بر ذاتک قریحه سیله تدقیق ایدیلیور؛ خرسیتیانلغک شیمدییه قدر اسلامیت عالی ایچون، کیم بیلیر، بلکه ده یک آز استننا ایله خرسیتیانیت تاریخنده کی قاریشیققلر، یولسز ققلر اراهه ایدیلیور. موقع مناقشه یه قونیلان هر مسئله حقنده قوتلی دنیله بیله جک محاکمه لریور و دیلیور. هر محاکمه و مناقشه نکه ده بعض اساسات خرسیتیانیه دن مهم عقیده لک خلاف حقیقت، یاخود تعلیمات مسیحیه یه غیر موافق اولدینی نتیجه سنه طوغری ایصال ایتدیکی کوریلیور.

فقط خرسیتیانیت اصول عقیده سنه، تاریخنه مستند اوله رق اجرا ایدیلن تنقیداتده کوریلشی یک طبیعی اولان قاریشیققلغه برده محرر محترمک تورکجه یازمقده کی ملکه سزلیکی ده انضمام ایدنجه اثر بوسبتون

(قحطان بن حبر) ه عائد سطرلری مفسر اولمق اوزره او صحیفه زیرینه شویولده برحاشیه تحریر اولومش:

«مورخین عرب، عربستان شبه جزیره سنده عرب عنوان عمومیه التنده بربری ولی واستخلاف ایدن عرقلری عرب عاربده، عرب متعربه، عرب مستعربه ناملریله تسمیه ایدرلر.

عرب عاربده : بونلر اسلامیتک ظهورندن یک چوق زمان اول منقرض و محو اولمشلردر.

عرب متعربه : قحطان بن حبرک ذریندن توریه بوب اولایمده متمکن ایکن سوکرا لری هر طرفه یاییلمشلردر. حریرلر عرب متعربه دندر.

عرب مستعربه : حضرت اسماعیلک نسلندن اولوب اصلاً حجاز طرفلرند توطن ایدرلردی؛ بالآخره عربستانک هر طرفه منتشر اولدیلر.

بونلر تاریخک ضبط ایدمه مدیکی زمانلردن بری مکّه مکرمه جوارنده ساکن اولمشلردر. فخر کائناتک منسوب اولدینی قریش قبیله سی عرب مستعربه دندر.

(عاربده) کله سی حقنده (عرباء) لفظیله برابر معلومات ویرلمشدی.

شیمدی ((متعربه) و (مستعربه) حقنده ده تبعاتده بولونالم.

«(المتعربه) متعربه وزنده و (المستعربه) مستعربه وزنده خالص وحقیقی اولمایوب صکرده دن عرب دخیل و مختلط اولقله تعرب ایدن کسه لره اطلاق اولور. یقال : عرب متعربه ای دخیل جمع دخیل شارح عرب عرباء، یعرب بن قحطان لسانی اوزره تکلم ایدنلردر و یعرب، لسان سریانی یی الک اول عربی به نقل ایدن کیمسه در و مستعربه، لسان حضرت اسماعیل اوزره تکلم ایدنلردر. قاموس ترجمه سی.»

قاموسک شو بیاناتندن ایکی شی آکلاشیلیور که برنجیسی : مؤلفک یازدینی کی (متعربه) و (مستعربه) تعبرلرینک آیری آیری اولمایوب ایکسینک بر اولدینی، ایکنجیسی ده : اولاد قحطانک ینه مؤلفک دیدیکی کی عرب متعربه دن اولمایوب عرب عاربده دن بولوندیغدر.

برده زیرده کی عبارته یی کوزدن کچرلم :

«وقد قسمت المورخون العرب الى ثلاثة أقسام بائدة وعاربة ومستعربة. اما البائدة فهم العرب الاول الذين ذهب عنا تفاصيل أخبارهم لتقدم عهدهم وهم عاد وحمود وجرهم الاولى وكانت على عهد عاد فبادوا ودرست أخبارهم واما جرهم الثانية فهم من ولد قحطان وبهم اتصل اسماعیل بن ابراهیم الخلیل علیهما السلام ولم یبق بن ذکر العرب البائدة الا القلیل علی ما ذکره الآن وأما الوب العاربة : فهم عرب الیمن من ولد قحطان وأما العرب المستعربة : فهم ولد اسماعیل بن ابراهیم علیهما السلام. تاریخ أبي الفدا. جلد ۱ صفحه ۹۹»

مالی :

مورخلر، عرب قومی (بائده) (عاربده) (مستعربه) ناملریله اوچه تقسیم ایتشلردر. عرب بائده : قدم زمانلردن طولای تفصیل اخبارندن مامیله خبردار اولامادیغمز اسکی عربلردر. (عاد) و (حمود) ایله قوم عاده معاصر بولونان (جرهم اولی) کی که کندیلری هالک و خبرلری منقطع اولمشدر. لکن (جرهم ثانیه) عربلری اولاد قحطاندن ایدیلر که حضرت اسماعیل، بونلره صهریت پیدا ایتمشدی. عرب بائده دأر یک آز روایت وارد که اونلری ده ذکر ایله یه جکز.

عرب عاربده : قحطان اولادندن اولان ین عربلری، عرب مستعربه ده

جناب اسماعیل بن ابراهیم علیهما السلامک اولاد و احفادیدر.

۱۳۳۱ سنه هجریه سنده تاریخه عائد بر کتاب یازان محرر محترم ایله

۷۳۲ سالنده ارتحال ایله مش اولان (الملك المؤید عماد الدین اسماعیل